

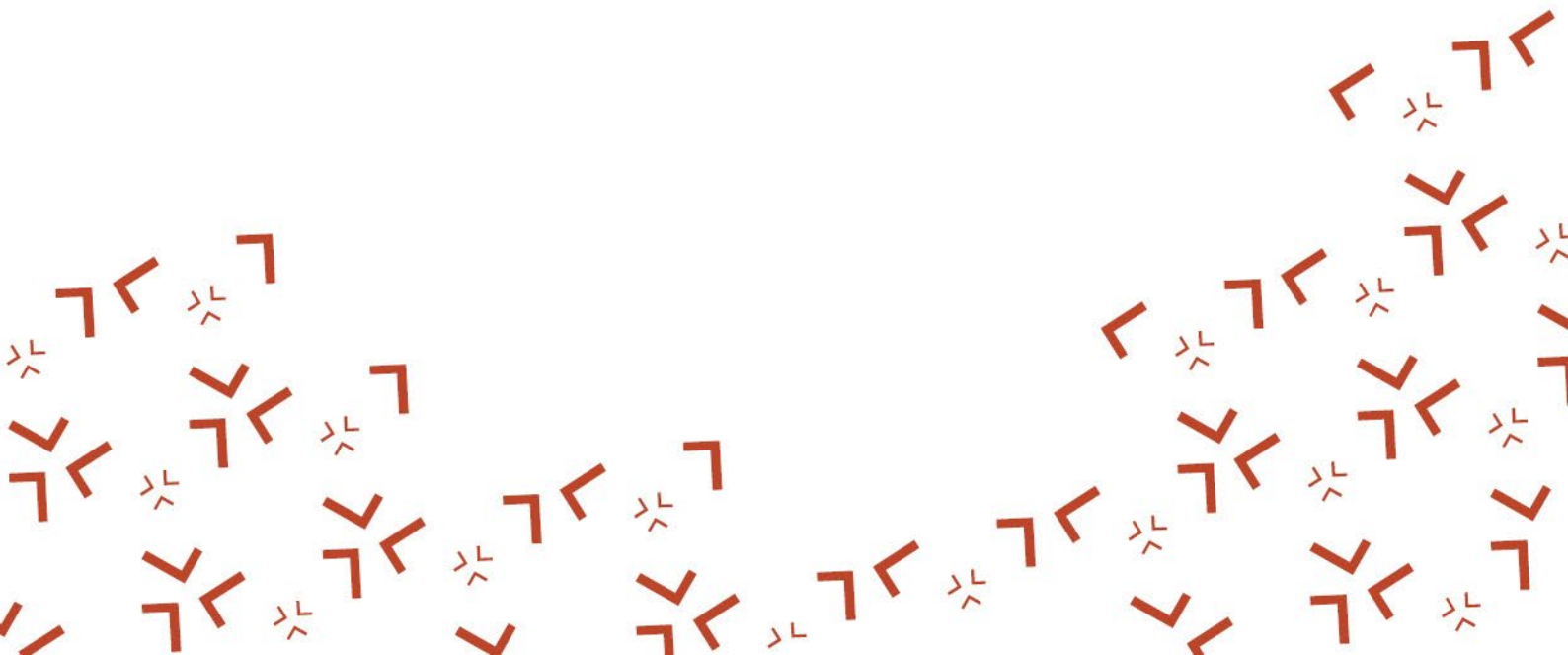
Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Hyytinen, M., Kähkölä, H. & Juntti, M. 2022. Kumppanuudella kohti vastuullista tulevaisuutta. Lumen – Lapin ammattikorkeakoulun verkkolehti (3).

URL: <https://www.lapinamk.fi/loader.aspx?id=9fbf9b60-4d79-49d1-9903-0c0610221202>

Kumppanuudella kohti vastuullista tulevaisuutta

Mikko Hyytinen, Head of Business Excellence BA Ferrochrome, Outokumpu Chrome Oy

Hannu Kähkölä, osaamisaluejohtaja, Lapin ammattikorkeakoulu

Mirva Juntti, Palvelupäällikkö, Lapin ammattikorkeakoulu

Asiasanat: yritysyhteistyö, kumppanuus, TKI, ESG, SDG, suositukset, indikaattorit

Taustaa

Vaatus kestävälle ja vastuullisille ratkaisuille on esillä aiempaa enemmän. Keskustelua käydään esimerkiksi siitä, miten toimijat ympäri maailmaa kykenevät hillitsemään ilmastonmuutosta vähentämällä hiilidioksidipäästöjään. EU Green Deal, taksonomia sekä monet muut direktiivit ovat olleet edistämässä muutosta Euroopassa.

ESG-periaatteet viitoittavat, miten toimijat kohtelevat toimintaympäristöään (Environmental) ja ihmisiä (Social) tai sitä, miten toimintaa johdetaan (Governance). Käytännössä ESG-suosituksia hyödynnetään esimerkiksi hankintojen kilpailutuksissa. Tällöin hintaan liittyvien tekijöiden lisäksi otetaan huomioon ympäristölliset, yhteiskunnalliset (sosiaaliset) ja hallinnolliset tekijät.

Suuret veturiyritykset ovat erityisen paineen alla vastuullisuudessaan. Yhä useammat yritykset ja organisaatiot ovat asettaneet vuositavoitteen, milloin he kykenevät toiminnassaan hiilineutraluuteen.

Outokumpu ja vastuullisuus

Outokumpu on alansa kestävän kehityksen edelläkävijä. Outokummun ruostumaton teräs on materiaalina kestävä, täysin kierrätettävä, tehokas ja pitkäikäinen. ESG-periaatteet kohdentuvat Outokummulla paitsi siihen, mitä valmistetaan, myös siihen, miten tuotos aikaansaadaan. Lyhyellä aikavälillä yhtiön tavoitteena on pienentää teräksen valmistusprosessin hiilijalanjälkeä viidenneksellä. Tavoite on realistinen, mutta vaatii järjestelmällisestä työstä energiatehokkuuden ja vihreämmän energian käyttöönotossa. Lyhyen

tähtäimen tavoite on hyväksytty myös tieteeseen pohjautuvien STBi-ilmastotavoitteiden (Science Based Target initiative) joukkoon. Tämä tähtää ilmaston lämpenemisen pysäyttämiseksi alle kahteen asteeseen.

Pitkän aikavälin tavoite on edellistä kunnianhimoisempi: Outokumpu on sitoutunut saavuttamaan hiilineutraaliuden vuoteen 2050 mennessä. Tämä tavoite on linjassa EU:n vihreän kehityksen ohjelman (Green Deal) kanssa. Tavoitteen saavuttaminen on erittäin haastavaa, mutta yhdistelmällä määrätietoisia toimia ja tutkimusyhteistyötä sekä kehittämällä täysin uusia teknologioita, tavoitteisiin voidaan päästä.

Outokummun kestävä kehityksen strategia kattaa ilmastonmuutoksen ohella kaksi muuta näkökulmaa. Näistä toinen liittyy ympäristön suojelemiseen kaikissa toimintamaissa. Kolmas näkökulma kohdentuu sosiaaliseen ja yhteiskuntavastuulliseen asemaan. Sosiaalinen ulottuvuus linkittyy vahvasti mm. työturvallisuuteen. Tasa-arvoiset mahdollisuudet tarkoittavat esimerkiksi yhtäläisiä mahdollisuuksia tulla valituksin tehtävään, taikka mahdollisuutta kehittää omaa osaamista työuran aikana mm. kouluttautumalla.

Lapin AMK ja vastuullisuus

Yksi Suomen korkeakouluvision 2030 tavoitteista on rakentaa korkeakouluista Suomen parhaita työpaikkoja. Kestävä kehityksen tavoitteet korostavat tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja mahdollisuutta kuulua työyhteisöön omana itsenään. Lapin AMK kouluttaa osaajia, jotka valmistuttuaan edistävät kestävä kehitystä: kestävä kehityksen teemat ovat sisältyneet opetussuunnitelmiin jo vuodesta 2017. Myös tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa (TKI) kestävä kehityksen teemat ovat olleet pitkään mukana. Keväällä 2022 valmistuneessa tutkimuksessa kävi ilmi, että lähes 90% Lapin ammattikorkeakoulun työntekijöistä tunnisti kestävä kehityksen teeman osana omaa työtään.

Monialaisena ammattikorkeakouluna Lapin AMK edistää kaikkia YK:n Agenda 2030 -tavoitteita (SDG-tavoitteet). Niistä tärkeimmiksi on nostettu terveyttä ja hyvinvointia, hyvää koulutusta, ihmisarvoista työtä ja talouskasvua, kestävä teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja ja edullista ja puhdasta energiaa edistävät ratkaisut. Kuudes valittu painopiste kohdentuu kaupunkien ja yhteisöjen kestävyuden edistämiseen. Kaikki edellä mainitut teemat liittyvät vahvasti ammattikorkeakoulun strategisiin valintoihin ja painopisteisiin. Vuoden 2021 lopun tilannekatsauksen mukaan 70 % käynnissä olevista tutkimus- ja kehittämishankkeista edistää erityisesti em. kuutta kestävä kehityksen tavoitetta.

Miten kumppanuudella voidaan tukea vastuullisuustavoitteita

Sopimuskumppanuus tarkoittaa, että osapuolilla on yhteinen tavoite, jota kohti mennään yhdessä vahvempana. Outokummun ja Lapin AMK:n kumppanuussopimuksessa ESG-näkökulmat on nostettu yhdeksi keskeisimmistä kehityskohteista. Sopimuskumppanuuden avulla Lapin AMK:n ja Outokumpu voivat osaltaan vahvistaa vastuullisuuden identiteettiä, yhteistä arvopohjaa ja johtamista. Niin Outokummulla kuin Lapin ammattikorkeakoulullakin on omilla aloillaan merkittävän toimijan asema, jolloin yhteistyössä kehitetyt käytännöt heijastuvat osapuolia laajemmalle. Outokumpu ja Lapin AMK voivat tietyissä teemoissa olla jopa itsessään riittävä kriittinen massa, joka saa muutoksen aikaan. Tämä onnistuu arvottamalla valintoja sekä osoittamalla, miten valinnat heijastuvat käytännön toimintaan ja koko alihankintaketjuun.

Kummassakin organisaatiossa vastuullisuudesta viestitään hiilijalanjälki edellä. Siihen on selkeä peruste – onhan Outokumpu toimijana iso hiilipäästöjen tuottaja ja Lapin AMK panostaa vahvasti teolliseen kiertotalouteen. Valojen sammuttaminen ei kummassakaan organisaatiossa vielä kulutusmittareita juuri heilauta. Merkittäviin muutoksiin tarvitaan eri mittakaavan ratkaisuja, ja rohkeutta tarkastella tulevaisuutta uusin silmin.

Lapin ammattikorkeakoulussa on opiskelijoita, jotka edustavat eri sukupuolia, ikäryhmää, kulttuurillisia taustoja ja osaamispotentiaalia. Outokummun näkökulmasta tarkasteltuna ammattikorkeakoulu on jo valmiiksi ”kohtaamisten sulatusuuni”, luonteva paikka, jossa ihmiset ovat kanssakäymisissä eri taustalla olevien ihmisten kanssa. Kun Outokummun kannalta relevantteja avauksia tuodaan tarkasteltavaksi opiskelijarajapintaan, voidaan ratkaisuihin saada aivan erilaista näkökulmaa.

Yhteenveto

Vastuullisuus on vahvistuva kilpailukyvyn perusta, mutta myös tulevaisuuden työelämätaito. Lapin ammattikorkeakoulun tehtävänä on tarjota jokaiselle opiskelijalle taidot toimia vastuullisesti, ja keinot siirtää nämä taidot osaksi omaa työtä. Sopimuskumppanuuden puitteissa Outokumpu on sitoutunut avaamaan opiskelijoille vastuullisuuteen liittyviä käytäntöjään.

Ymmärrys ratkaisusta, jotka edistävät niin toimintaympäristön kuin ihmisten ja hallinnollisten päätöstenkin vastuullisuutta, kasvaa koko ajan. Opiskelijat, jotka tutustuvat esimerkiksi harjoittelujen aikana useamman yrityksen toimintatapoihin, voivat toimia hyvien käytäntöjen

välittäjinä ja katalyyttinä. Vastuullisuus kun on lopulta arkipäivän työtä; tekoja, joita yhteisesti sovitut periaatteet ohjaavat.

Lähteet

[Kestävä kehitys | Outokumpu](#)

[Vastuullisuus ja kestävä kehitys \(lapinamk.fi\)](#)

[Sustainability in business | Insights & trends | EY Finland](#)

[Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030, korkeakouluvisio, visio2030 - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](#)